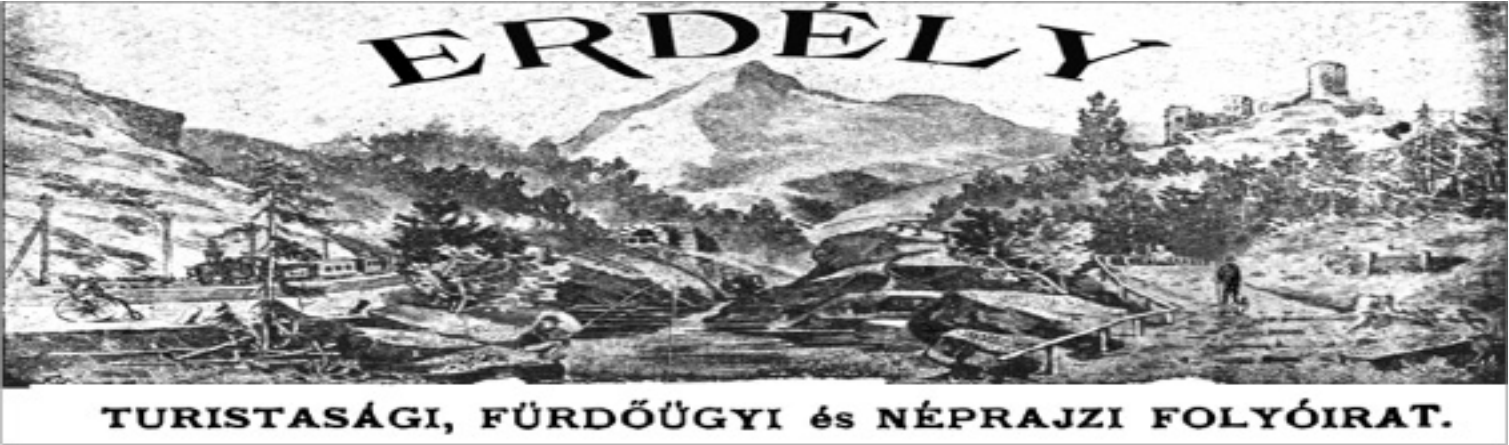

Erdély
ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 99. szám
2017/1.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

Főszerkesztő:
Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)
Szerkesztők:
Pál Gyöngyi, Szima Csilla

Jégcsodák a Barlangvölgyi jegesbarlangnál

■ A Barlangvölgyi jegesbarlangnál (a Meszes hegység délkeleti lábánál, Felsőfüld és Hodosfalva között) jártak egy hete Kiss Jánosék, ott fényképezték ezeket a csodálatos jégképződményeket. A vidéket negyven éve járó kirándulótársuk, Vlád Pál azt mondta, ennyire gazdag, ilyen szép jégképződményt még sosem látott itt.

Kiss János és csapata személygépkocsikkal közelítették meg a helyszínt, majd összesen 5 kilométert gyalogoltak a Barlangvölgyi jegesbarlangig és

vissza. A gyalogosan megtett útszakaszból 1,5 km-t autók által lejáró úton, két kilométert szűz hóban meneteltek.

Legközelebb szombaton, február 4-én látogatják meg ismét a jégbarlangot, egy hosszabb, 20 km-es gyaloglást feltételező kirándulás keretében. Ezúttal a Gereben-hegyre is felmáznak, ez 650 méteres szintkülönbséget jelent. Az érdeklődők előzetes megbeszélés után csatlakozhatnak a kiránduláshoz (Kiss János: 0364-807639).

EKE-fotósok *Ködös tájai*

KALLÓ MÁRTA

Január 10-én kilencedik alkalommal rendeztek csoportos fotókiállítást a kolozsvári EKE-fotósok az egyetemi könyvtár előcsarnokában. Mint minden évben, idén is a román fotográfia napját ünnepelték január 11-én, amely Szathmáry Pap Károlynak (1812–1887), Kolozsvár nagy szülöttének a születésnapja, akit többek közt az első haditudósító-fényképezésként tartanak számon. 1844-ben Bukarestbe költözött, ahol udvari festő és fényképész lett, és Carol Pop de Szathmáry néven is ismertté vált. Munkásságának jelentőségét és elismertségét bizonyítja, hogy születésnapját választották a román fotográfia napjának.

A 13 éve működő kolozsvári EKE fotóklub tagjai az évek során már több témával is szerepeltek ugyanebben a kiállítóteremben: állítottak ki már természetfotókat, néprajzi témákat, Kolozsvár életével és épületeivel is foglalkoztak, évszakokat jelenítettek meg, majd kísérleteztek a színekkel és a formákkal, próbál-

koztak csendéletekkel, sőt kiaknázták a tükröződés adta lehetőségeket is. Ezúttal *Ködös tájak* volt a kiállítás címe, témája, és bár amatőr módon, de a kiállított képek bizonyítják, hogy becsülettel megbirkóztak ezzel a könnyűnek nem mondható feladattal is. A kiállítást Kovács Eszter könyvtáros nyitotta meg, majd a fotóklub részéről Lőrinczi István beszélt, elsősorban kiemelve Szathmáry Papp Károly munkásságának jelentőségét, ismertette a nagy művész életútját. A fotóklub „szellemi támogatója”, dr. Farkas György fotográfus – aki nagy segítségünkre volt a képek szelektálásában, és a tárlat előkészítésében – az EKE fotóklub 13 év alatt bejárt útját méltatta, azt, hogy a klubtagok az évek során mennyit csiszolódtak, és kísérletezéseik következtében mennyit fejlődtek. A hat szerző – Bozsoki Adrienn, Fazakas Ferenc, Jójárt Endre Tibor, Kalló Márta, Mezei Elemér és Lőrinczi István – összesen 66 képe február 14-ig megtekinthető az egyetemi könyvtár előcsarnokában. Mindenkit szeretettel várunk!

MÁTYÁS ÉVA

MEGJELENT AZ ENCIÁN ÚJ SZÁMA

■ December végén megjelent az *Encián* (Brassói természetjárók folyóirata) legutóbbi száma. A 108 oldalas lapszám tematikája a Kotla. A tartalomról: Mályi József Kárpát-koszorúja, Emlékezzünk Sereg Janira!, A GPS-ről (VIII.), Turistaavatás és fogadalmatétel, A Brassóval versengő Fekete-halom, Kotla, Raclette ott-hon, Az Olt szeméből folyó könnyek, Hívogat Alsócsernáton!, Mint ha csak álmodtam volna, II. Székelyföldi Fekvőbringás Találkozó 2015. szeptember 12–13., Az EKE Brassó érdekes túrái, Az EKE 125 éves jubileuma, Borszéken jubilált az EKE Vándortábor, Brassó környékének helynevei, Útra kelt az EKE-bakancs, de megtalálhatjuk benne a Turistatörténet, Tudod-e?, Honismeret, Természetfotók, Irodalom, Túraajánló, Encián-krónika, Gasztronómia, Szomszédolás, Gyerekoldal, Beszámoló, Helynévszótár, Könyvajánló rovatokat meg a humort is. Az *Encián* kereskedelmi forgalomba nem kerül. Előjegyezni a turista egyesületek (EKE-Brassó: Szász Ágnes, BL-turistacsoport: János Rezső, Baráti Társaság: Giró István) vezetőinél lehet. Ára 8 lej. Kapcsolat: brassoienician@gmail.com, ekebrasso.ro. Az idei első szám tematikája az I. Lehmann Károly Teljesítménytúra, a természetfotókat, írásokat a szerkesztőség e-mail-címére várják február 28-ig.

KISS JÁNOS FELVÉTELEI

Jégvirágos hideg tél van...

Mikulás szalonnasütéssel, újévi túra sok mínusszal

PÁL GYÖNGYI

Ez a mostani tél zordabb, hidegebb, mint az utóbbi néhány évben a telek. Hamarabb kezdődött, már november közepén leesett a hó, a hőmérséklet is többnyire fagypont alatt van, és előfordult, hogy éjszaka megközelítette a –20° C-t, de ez nem akadályoz meg abban, hogy télen is kijárjunk a természetbe, ha megfelelően öltözködünk és figyelembe vesszük azt, hogy a nappalok is sokkal rövidebbek. A természet mindig és minden évszakban szép. Szép akkor is, amikor fehér hótakaró borítja a tájat, zúzmara vonja be a fák ágait, csak egy kis merészség kell, hogy kilépjünk a meleg otthonunkból és elinduljunk egy pár órás sétára.

Az Aranyos völgye egyik kedvenc kirándulóhelyünk. A völgy teljes hosszában páratlan természeti szépségekben gyönyörködhetünk. Van az Aranyos völgyének egy szakasza, amely kevésbé ismert, ritkán keresik fel turisták. Ez a rész Bor-rév (Buru) és Aranyoslonka (Lunca) között, az Aranyos folyó bal oldalán bátran felveheti a versenyt a többi nevezetességgel. Ilyen látványosság a Zsidovina (Jidovina) nevű hegy, neve is alig ismert, pedig épp a völgyben haladó műút mellett van. Erre akartunk felmenni november 20-án. A túrát Mezei Elemér és Kosztin Erika szervezte. Az Aranyos felőli oldal nagyon meredek, ezért Alsóaklosról (Ocoliș) közelítettük meg a 906 m magas tetőt és a tőle keletre levő 866 m kisebb csúcst, amelynek érdekességét alkotják a függőleges, orgonásípkra emlékeztető sziklaoszlopok. A hideg, ködös novemberi reggelen a Craca-patak völgyén indultunk felfelé, zúzmara borította fák között a fagyos ösvényen. Nemsokára elhagytuk a patak-völgyet, balra fordultunk, és meredek szekérúton kaptattunk felfelé a Zsidovina irányában. A talaj fagyos volt, így nem kellett a sarat dagasztani, szerencsére. Fehér törzsű nyírfák között haladtunk felfelé, majd egyenesebb rész, füves rét következett, ahol kicsit megpihentünk és körbebámultuk a tájat. Mögöttünk, észak felé a Vultureasa meredek mészkőoldalát és a Vulturese sziklafalát ismertük fel. Messziről sasok kitárt szárnyaira hasonlítanak, talán innen a nevük is. Többször jártuk a Vultureasán, egyik kedvelt kirándulóhelyünk volt. Északkeletre a Ronki-szoros (Cbeile Runcului) látszott, ott is többször jártunk. Nyu-

gat felé a Magura-csúcs a mobiltelefon jelerősítő toronnyal, mögötte, északra az Öreghavas (1826 m) hóborította teteje csillogott, előttünk a trapéz formájú Zsidovina-csúcs látszott. Ezt az oldalát erdő borítja. A fák között meredek ösvényen kapaszkodtunk fel a tetőre. A reggeli köd a délelőtti órákban felszállt, így szép, napsütéses időben csodálhattuk meg a körpanorámát a tetőről: a Ronki- és Pociovaliste szorosokat, Bélavár szikláit, a Vultureasa és Vulturese kőfalait, a Bedellőgerincet, a Vidalykőt és alattunk a kanyargós Aranyos völgyét.

Átmentünk a kisebbik csúcsra, ennek érdekességét függőleges trachit oszlopok adják, amelyek a Detonáta bazaltoszlopaira emlékeztetnek. Tavaszi Sándor (*Erdélyi tetők*) szépen írja le kialakulásukat: „... ennek a hegynak az anyaga is más, mint a Runki szorossé. Míg a Runki szakadék mészkő, elmúlt tengerek itt hagyott emléke, addig a Zsidovina anyaga csupa vulkán eredetű. Ott a víz, itt a tűz dolgozott, mondhatnám művészkedett. Ez a két hatalmas elemi erő két különböző stílusban dolgozó művész. Ezért különbözik a Runki szoros stílusától a Zsidovina hegy stílusa. Vulkáni tusok hevernek lábainknál. A hegynak az Aranyosra tekintő oldala tele van összetört trachitoszlopokkal, amelyeknek megmaradt részei sok helyen sorban állva, mint valami nagy harcot kiállott katonák, tétován várják sorsuk jobbra fordulását.” Zsidovinát a tűz teremtette, ez az egyedüli vulkanikus kőzetből képződött hegy az Aranyos völgyében. Sajnos aljában kőbánya üzemel, amely már utakat épített és fákat döntött ki a terjeszkedés érdekében. Vajon pár év múlva már csak emlékeinkben fog létezni ez a csodálatos hely?

A jidovina (zsidovina) szó a román értelmező szótárak szerint: két domb között vezető út; leszakadt vagy beomlasztott part; régi korból származó földhalom. A Zsidovina régi, letöredezett kőoszlopokkal csipkézett hegy, melyet hatalmas sziklaszakadék határol. Ez tehát a leomlott, leszakadt part. A Zsidovinára nem vezet turistajelzés, nem szerepel a turisztikai látványosságok között sem, pedig szépsége és érdekessége miatt több figyelmet érdemelne. Az itt élő egyszerű emberek figyelmét azonban nem kerülte el a természetnek ez a különleges alkotása, létrejöttét mesészerű történettel magyarázzák, amelyben a gonosz, kegyetlen óriás és az

őt védő vadállatok elnyerték büntetésüket: kővé vált alakjaikból jöttek létre ezek a sziklák. Így alakult ki a zsidovinai óriás legendája és maradt fenn nemzedékről nemzedékre, hosszú időn keresztül.

Kedvelt és évek óta hagyományos, téli rendezvényünk decemberben a Mikulás-túra. Ebben az évben december 10-én Vas Géza szervezte meg szalonnasütéssel egybekötve ezt túrát a Cérna-forrás tisztásán. A túrára mindenki kis ajándécsomaggal érkezett, amelyeket a „Mikulás” összegyűjtött és kisorsolt a résztvevők között. A hideg decemberi idő ellenére jó hangulatban, kellemesen telt a kirándulás. December 17-én Szilágyi András szervezte meg ismét, mint minden évben a szintén hagyományos borforraló túrát a Bácsi-torok tisztásán.

December 18-án egy másik hagyományos túrán vettünk részt, Vlád Pál és Kosztin Erika szervezésében. Hideg, zord téli időben érkezünk meg Torockóra, a Gondúzóban megittuk a reggeli kávé, majd megcsodáltuk a Székelykő ködbe burkolt sziklaormát, innen a Kőköz-szorosba mentünk és felkapaszkodtunk a kilátókra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a festői szorosra, majd kocsinkkal a Nyírmezőtől nyugatra levő Inzel-patak völgyén mentünk tovább, egészen a Drăgoiu-patak beömlésénél levő elágazásig. Itt megcsodáltuk a Colțu Pleșii (823 m) nevű hatalmas sziklatömböt. Az idő itt még zordabb, hidegebb volt, be-fagyott patak és jégcsapok fogadtak, egy kis vízimalom kerekét teljesen beborította a vastag jégréteg, a Drăgoiu-patak melletti vízesés is jéggé fagyott. A völgyben elsűrve itt-ott szalmafedeles kis fabázak, a Torockói-hegységben sok ilyen látni. Nem lehet könnyű élete azoknak, akik itt élnek, távol a világtól, főleg télen. A csoport egy része a Butánkő (1052 m) kettős csúcsára indult, a másik része az Inzel völgyében tett „felfedező” sétát, Olteni tanya, illetve Dealul Olteanului (1024 m) csúcs felé keresve utat. Az idő ködös volt és hideg, délfelé kicsit kisütött a nap, aztán ismét elborított mindent a köd. Délután Nagyenyedre utaztunk a hagyományos borkóstolóra.

Január 2-án az új esztendő első túráját a kolozsvári Bükk erdőben, a Rejtett-forrás tisztásán tartottuk, a –12° C hidegben 40-en vettünk részt. Reméljük, hogy a 2017-es esztendő sok szép napot és túrázást tartogat még számunkra.

Febuári rendezvények

■ Január 28. (szombat): Gorbó-völgyi jeges alakzatok (20 km, 350 m szintkülönbség). Szervező: Kiss János. Érdeklődni telefonon.

■ Január 29. (vasárnap): Hója-gerinc (10 km). Találkozás 10 órakor a Törökvágás tetején (a Falumúzeum előtt). Szervezők: Pál István és Pál Gyöngyi.

■ Február 1. (szerda): Séta a Páter-úton (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.

■ Február 4. (szombat): Meszes-hegység: Gereben-hegy, Barlangvölgyi jeges sziklavájat (20 km, 650 m szintkülönbség). Érdeklődni telefonon. Szervező: Kiss János.

■ Február 5. (vasárnap): Kajántói-fenyves (16 km). Találkozás 9.20 órakor a kis állomás előtt (M39-es autóbusz). Szervező: Vlád Pál ♦ Sztánai farsang. Személygépkocsi kirándulás. Érdeklődni telefonon. Szervező: Vas Géza.

■ Február 8. (szerda): István-forrás (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líceumban.

■ Február 9. (csütörtök): Túraszervezők tanácskozása és választmányi gyűlés 18 órától a székházban.

■ Február 11. (szombat): Gorbó-völgye–Bivalyos (15 km, 400 m szintkülönbség). Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Szervezők: Csorba Anna és Fazakas Ferenc.

■ Február 12. (vasárnap): Séta a Bácsi-torokban és szalonnasütés (12 km). Találkozás 10 órakor a 31-es autóbusz Széchenyi téri megállójában. Szervezők: Pál Gyöngyi és Pál István.

■ Február 14–16. (kedd–csütörtök): Munkatúra Csucsán. Találkozás 7.15 órakor az állomáson. Szervező: Bagaméri Tibor. Bejelentkezni telefonon.

■ Február 15. (szerda): Cérna-forrás (8 km), Slamovics-ház (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.

■ Február 18. (szombat): Kirándulás az Őzek-völgyébe (20 km). Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Nagy Lajos ♦ Lomb–Kajántói-erdő–Bácsi-erdő (25 km, 600 m szintkülönbség). Szervező: Kiss János. Érdeklődni telefonon.

■ Február 19. (vasárnap): Séta a téli erdőben Pusztatopától Gorbóig (19 km, 500 m szintkülönbség). Találkozás 9 órakor a Beta autóbuszállomáson (szatmári autóbusz). Szervező: Szima Márton.

■ Február 21–23. (kedd–csütörtök): Munkatúra Csucsán. Találkozás 7.15 órakor az állomáson. Szervező: Bagaméri Tibor. Bejelentkezni telefonon.

■ Február 22. (szerda): Rejtett-forrás (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.

■ Február 25. (szombat): Farsangi bál a Heltai alapítványnál 18 órai kezdettel. Feliratkozni a szolgáltatások napokon, közgyűlésen vagy telefonon Barabás Ibolyánál.

■ Február 26. (vasárnap): A Rékás-völgyi vízesés (12 km). Indulás a Flip elől 8 órakor. Szervező: Vlád Pál. Érdeklődni telefonon Kosztin Erikánál.

■ Március 1. (szerda): Séta a Páter-úton (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líceumban.

■ Székház: Kolozsvár, Cardinal Iuliu Hossu (Fürdő) utca 20. sz., 13-as ajtó.

■ Szolgáltatások napok a székházban (Kolozsvár, Fürdő/Cardinal Iuliu Hossu utca 20. sz., 13-as ajtó): kedden 10.30–12.30, szerdán 11–13, csütörtökön 17–18 óra között. ♦ EKE fotóklub: minden kedden 17 órától a székházban. ♦ Könyvtár: minden csütörtökön 17–18 óra között a székházban.

Előzetes

■ Március 4. (szombat): Torockói farsangtemetés. Szervező: Vas Géza. Érdeklődni telefonon.

Túrávezetők, szervezők elérhetőségei

Bagaméri Tibor 0742-776930

Barabás Ibolya 0740-560742

Csorba Anna 0740-407652

Fazakas Ferenc 0752-640319

Kiss János 0364-807639

Kosztin Erika 0746-055926

Nagy Lajos 0729-835674

Pál Gyöngyi 0742-373546

Pál István 0264-572663

Székely Lavotta 0748-036290

Szima Márton 0766-703575

Vas Géza 0742-659570

Vlád Pál 0264-435866

Titkár:

Etédi József 0745-029946 és Székely Lavotta